

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาเศรษฐกิจของแต่ละประเทศให้มีความเจริญเติบโตได้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสมนั้นจำเป็นต้องมีแหล่งเงินทุนที่มีประสิทธิภาพ ตลาดทุนเป็นส่วนหนึ่งของระบบการเงินและมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจในการระดมเงินออมจากประชาชนทั่วไปเพื่อมาใช้ในการลงทุนในกิจการอันเป็นรากฐานที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ โดยตลาดแรก หรือตลาดหลักทรัพย์ออกใหม่ (New Issue Market) ทำหน้าที่ในการจัดการเกี่ยวกับการออกหลักทรัพย์ใหม่ และตลาดรอง (Secondary Market) หรือตลาดซื้อขายหลักทรัพย์ (Trading Market) ทำหน้าที่สนับสนุนการระดมเงินทุนจากตลาดแรก โดยตลาดรองจะช่วยให้ผู้ลงทุนซื้อขายหุ้นใหม่จากตลาดแรกสามารถนำหลักทรัพย์มาขายเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เมื่อต้องการ หรืออาจเปลี่ยนเป็นการลงทุนซื้อหลักทรัพย์อื่นที่เห็นว่ามีผลกำไรสูงกว่า

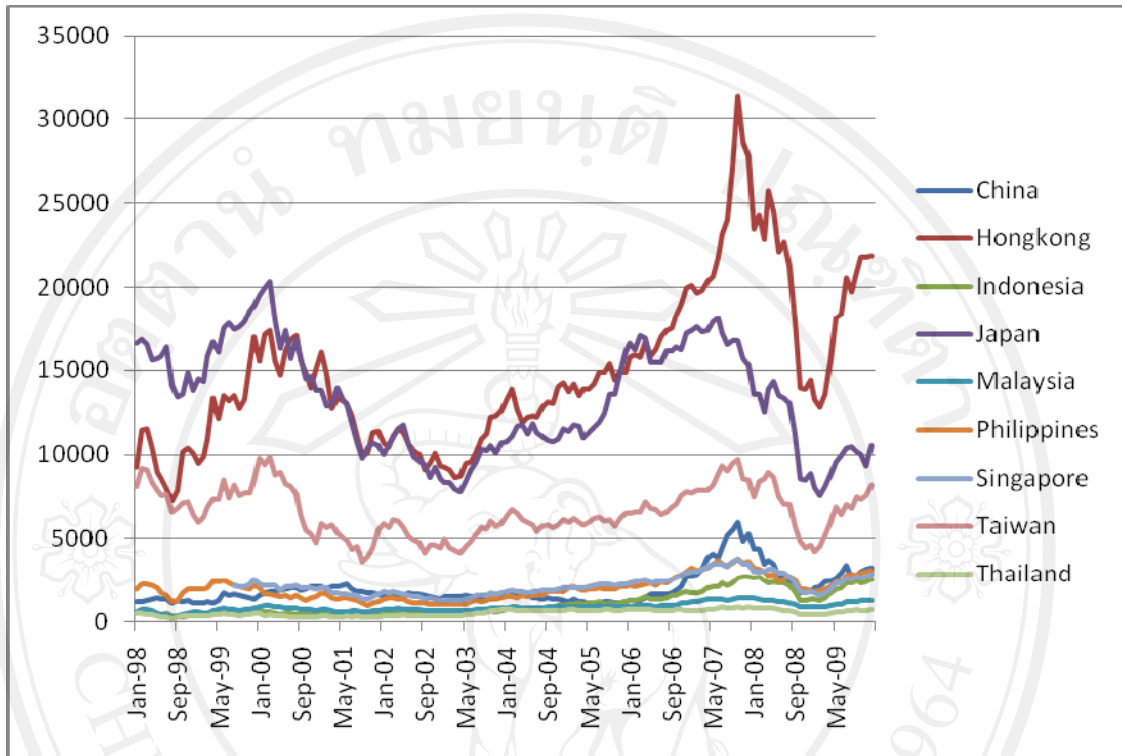
ตลาดหลักทรัพย์ถือเป็นตลาดรองที่เป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญในการช่วยระดมเงินทุนจากภายในและภายนอกประเทศให้กับภาคเศรษฐกิจต่างๆ เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางแผนออมเงินระยะยาว และมีส่วนสำคัญที่ทำให้หลักทรัพย์ที่ซื้อขายในตลาดแรกมีสภาพคล่องมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้มีเงินทุนหมุนเวียนในกิจการทำให้เศรษฐกิจของประเทศเกิดการขยายตัว ซึ่งนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์จำเป็นต้องใช้ข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์ในด้านต่างๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ที่ตนเองสนใจ กล่าวคือราคาหลักทรัพย์ในตลาดควรสะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าที่แท้จริงของหลักทรัพย์ เพื่อให้ให้นักลงทุนได้ใช้ราคาตลาดในการตัดสินใจลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในปัจจุบันซึ่งเป็นช่วงภาวะที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากลดต่ำลงมากจึงไม่เป็นการดึงดูดต่อการฝากเงิน ส่งผลให้ทางเลือกอื่นๆ ในการลงทุนหาผลตอบแทนที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยจากการฝากเงินได้รับความสนใจมากขึ้น โดยการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการแสวงหาผลตอบแทน ส่งผลให้การลงทุนในหลักทรัพย์จึงได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นสำหรับผู้ที่มีเงินออมจากทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากนักลงทุนต่างมองว่าการลงทุนในหลักทรัพย์ย่อมให้ผลตอบแทนที่

สูงกว่าการนำเงินไปฝากธนาคาร เมื่อเวลาผ่านไปราคาหลักทรัพย์อาจมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นจากผลการดำเนินงานที่ดีของธุรกิจผู้ลงทุนก็จะได้รับกำไรมากขึ้น

แต่อย่างไรก็ตามการลงทุนย่อมมีความเสี่ยง เนื่องจากการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์มีการเปลี่ยนแปลงและมีความผันผวนตลอดเวลา (ดังรูปที่ 1.1) ดังนั้น จึงมีโอกาสที่จะเกิดความไม่แน่นอนต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อการได้รับผลตอบแทนของนักลงทุน ก็คือ ความเสี่ยง (Risk) ซึ่งหมายถึง โอกาสที่ผลตอบแทนจากการลงทุนที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างไปจากที่ผู้ลงทุนคาดการณ์ไว้สำหรับในภาคการเงิน ผู้ลงทุนหรือผู้ที่ประกอบธุรกิจในตลาดทุนต้องเผชิญความเสี่ยงไม่ว่าจะเป็น ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ทั้งนี้เพราะผลกระทบจากปัจจัยภายนอกที่เราไม่สามารถควบคุมได้ อาจทำให้ราคาหุ้นตกต่ำลง แต่ถ้าเลือกถือหุ้นที่มีผลประกอบการดีก็อาจจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของเงินปันผลที่จ่ายในอัตราคู่มากับการลงทุน แต่อัตราผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์สูงกว่าการลงทุนประเภทอื่นๆ เช่น การลงทุนในรูปแบบเงินฝากกับธนาคารที่คนส่วนใหญ่เชื่อว่าเป็นการลงทุนที่ปลอดภัยเพราะได้รับดอกเบี้ยจากเงินต้นที่ฝากและเรียกคืนได้เมื่อต้องการ อย่างไรก็ตามตามหลักความเป็นจริง โอกาสที่ผู้ออมจะได้รับดอกเบี้ยเงินฝากในอัตราที่สูงหรือเทียบเท่ากับระดับอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นเรื่อยๆ นั้นไม่ได้เกิดขึ้นเสมอไป และหากอัตราเงินเฟ้อสูงอย่างรวดเร็วหรืออัตราดอกเบี้ยเงินฝากลดลง ผลตอบแทนที่ได้ย่อมลดลงเช่นกัน การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์จึงเป็นทางเลือกเพื่อการออมในระยะยาวได้

รูปที่ 1.1 ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของบางประเทศในเอเชีย

ที่มา: Reuters (2009: Online)

นอกจากนี้ ในปัจจุบันการติดต่อสื่อสารกันรวมไปถึงการเดินทางระหว่างประเทศในโลกทำได้ง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น ทำให้การค้า การลงทุน และการทำธุรกรรมระหว่างประเทศทำได้ง่ายและสะดวกตามไปด้วย ประกอบกับในปัจจุบันที่แต่ละประเทศมีการเปิดเสรีทางการค้ามากขึ้น จึงทำให้การค้าระหว่างประเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของแต่ละประเทศทั้งในรูปแบบของการนำเข้า ส่งออก และการลงทุนในรูปแบบอื่นๆ จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะให้ความสำคัญกับค่าเงินหรืออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เนื่องจากค่าเงินที่เปลี่ยนแปลงไปจะส่งผลโดยตรงต่อการแข่งขันของประเทศโดยจะทำให้ราคาสินค้าในสกุลเงินตราต่างประเทศเปลี่ยนแปลงไป

นอกจากนี้ ในการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือ ความต้องการเงินตราสกุลอื่นๆ ซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราสกุลต่างๆมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามอุปสงค์และอุปทานรวมไปถึงตามกระแสความผันผวนของเศรษฐกิจโลก อีกทั้งการเก็งกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนในการลงทุนมีเพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณการค้าระหว่างประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้เกิดความจำเป็นที่ต้องมีระบบเงินตราระหว่างประเทศ

และจากการที่อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินต่างๆมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามอุปสงค์และอุปทานนี้ ทำให้เกิดการลงทุนและการเก็งกำไรในตลาดอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจากการซื้อขายเงินตราต่างประเทศสกุลต่างๆ ยิ่งทวีให้เกิดความผันผวนและความไม่แน่นอนของอัตราแลกเปลี่ยนสูงขึ้นอีกด้วย (ดังรูปที่ 1.2)

ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนมิได้จำกัดเฉพาะเพียงแค่บริษัทที่ดำเนินธุรกรรมระหว่างประเทศโดยตรง แต่รวมถึงธุรกิจที่เกี่ยวกับนำเข้าและส่งออก และธุรกิจภายในประเทศด้วย ดังนั้น การพึ่งพิงการค้าระหว่างประเทศในสัดส่วนที่สูงจะต้องให้ความสำคัญกับต้นทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนด้วย

รูปที่ 1.2 อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินตราสกุลท้องถิ่นต่อเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ของบางประเทศในเอเชีย

ที่มา: Reuters (2009: Online)

สำหรับการเปลี่ยนแปลงค่าของเงินสกุลเอเชียในปี 2553 นั้น จะขึ้นอยู่กับภาวะการคาดการณ์ในเรื่องการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเป็นหลัก สำหรับประเทศที่ตลาดอัตราแลกเปลี่ยนมีการคาดการณ์ว่า

ธนาคารกลางจะมีการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยในปี 2553 ได้แก่ จีน อินเดีย เกาหลี และอินโดนีเซีย ซึ่งทำให้ค่าเงินของประเทศดังกล่าวได้กลายเป็นเป้าหมายสำคัญของเงินทุนต่างประเทศที่จะไหลเข้าไปลงทุนเพื่อหาผลตอบแทนจากส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ ตลาดพันธบัตรและตลาดหุ้น (สุกิจ อุดมศิริกุล, 2552)

ดังนั้น จากการที่ทั้งตลาดหลักทรัพย์และตลาดอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศต่างก็เป็นอีกทางเลือกในการลงทุนของนักลงทุนทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ รวมไปถึงในตลาดทั้งสองยังมีการเปลี่ยนแปลงและความผันผวนไปตามตามภาวะเศรษฐกิจโลกและตัวแปรทางเศรษฐกิจต่างๆ การศึกษาการเคลื่อนไหวของดัชนีตลาดหลักทรัพย์และตลาดอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจะเป็นประโยชน์แก่นักลงทุนที่ต้องการจัดสรรเงินทุนให้มีอัตราผลตอบแทนสูงสุด

จากประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษาสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของประเทศในเอเชีย โดยในการศึกษานี้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราสกุลท้องถิ่นต่อดอลลาร์สหรัฐเนื่องจากเป็นสกุลเงินที่เป็นที่ยอมรับและใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลกในด้านการค้าและเป็นสกุลเงินสำคัญในฐานะทุนสำรองระหว่างประเทศ โดยผลการศึกษาจะช่วยให้ผู้ลงทุนและผู้ประกอบการธุรกิจในตลาดทุนระหว่างประเทศ รวมไปถึงผู้วางนโยบายสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของบางประเทศในแถบเอเชีย ได้แก่ ฮองกง อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไต้หวัน และประเทศไทย

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของประเทศในเอเชียซึ่งสามารถนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการลงทุนสำหรับภาคเอกชน และเป็นแนวทางในการวางนโยบายทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนและตลาดหลักทรัพย์สำหรับภาครัฐบาลได้

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้ประกอบด้วยตัวแปรอัตราแลกเปลี่ยนและดัชนีตลาดหลักทรัพย์ในกลุ่มประเทศแถบเอเชีย 8 ประเทศ ได้แก่ ฮองกง อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไต้หวัน และประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2543 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2552 จำนวนตัวอย่าง 120 ชุด จากฐานข้อมูลรอยเตอร์ (Reuters)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved